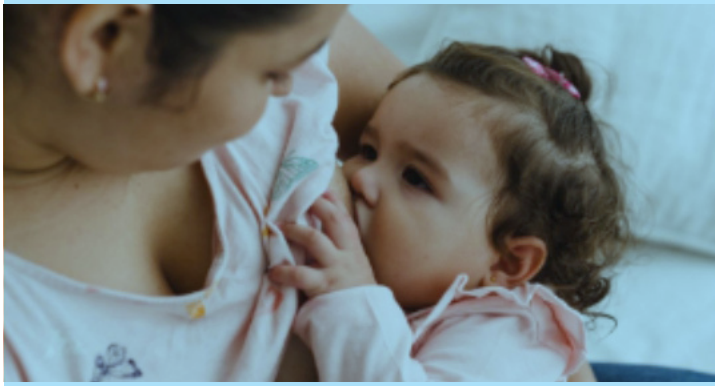
ABD ASSOCIACIÓ BENESTAR I DESENVOLUPAMENT

Àmbit geogràfic: Estatal
Seu social: Barcelona
Forma jurídica: Associació

- **772 persones treballadores**
- **15 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social**
- **338 persones voluntàries**
- **12 persones sòcies**

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS A LES PERSONES:

- 13.671 a serveis a la infància i la joventut
- 2.341 a serveis a la gent gran
- 330 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 124 a serveis a persones amb problemàtica de salut mental
- 8.171 a serveis a persones amb drogodependències
- 54.878 a serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió social
- 27.426 Persones migrades

www.abd.ong

Breu història de l'organització

ABD neix a finals dels anys 80 a Barcelona, en un context marcat per la crisi social de l'heroïna i el VIH/sida. Davant d'aquesta realitat, un grup de professionals i persones voluntàries, sense adscripció política ni confessional, es va organitzar per atendre aquestes noves situacions d'exclusió i vulnerabilitat. El 1990 es formalitza l'associació amb un model d'intervenció centrat en l'atenció integral de les persones i el seu entorn, amb especial atenció a les situacions de drogodependència i exclusió social.

Durant els 90 i els 2000, l'entitat amplia la seva acció cap a la prevenció i la reducció de riscos amb projectes pioners com Energy Control i Preinfant. També s'expandeix cap a l'atenció a la dependència i a les persones grans, oferint des d'atenció domiciliària fins a residencial.

Posteriorment, evoluciona cap a un model més ampli de grup social, amb noves estructures i entitats per reforçar la seva capacitat d'intervenció, i impulsant projectes en nous àmbits i xarxes de col·laboració a Europa i Amèrica Llatina.

Actualment, ABD constitueix un grup consolidat d'innovació social orientat a l'atenció integral, comunitària i preventiva, amb una estructura professionalitzada i una forta base de voluntariat, mantenint com a eix fundacional la resposta a l'exclusió social des d'una perspectiva comunitària.

Missió

Creem i gestionem projectes i serveis centrats en les persones i les comunitats, facilitant l'apoderament i el reforç del seu paper actiu en la generació d'igualtat social i benestar personal i col·lectiu. Treballem per construir una societat més justa i equitativa, amb accions concretes que redueixin desigualtats i garanteixin els drets de totes les persones. La missió d'ABD és impulsar processos centrats en les persones i les comunitats per promoure i enfortir la seva autonomia, drets i convivència des d'una perspectiva d'eficàcia, ètica, qualitat i sostenibilitat. La nostra visió és ser una entitat de referència, compromesa amb la transformació social i promotora d'un model que uneixi valors ètics, gestió eficient i defensa dels drets humans, especialment dels col·lectius més vulnerables.

Descripció de l'activitat

ABD és una ONG declarada d'Utilitat Pública que treballa per una societat justa, compromesa amb l'erradicació de les desigualtats i l'exclusió social. Defensem una visió on totes les persones tinguin accés a les mateixes oportunitats, independentment del seu origen, condició o història. Ens dediquem a l'acompanyament en moments vitals complexos, escoltant i donant suport per

transformar fragilitats en potencialitats. Creiem fermament en la construcció de xarxes que garanteixin drets i dignitat per a tothom, perquè cap persona quedi enrere. Desenvolupem més de 160 serveis i programes que donen resposta a situacions de vulnerabilitat o d'exclusió social com l'envelliment, la discapacitat, la dependència, les violències masclistes, la marentalitat precoç, la migració, la drogodependència i les malalties associades, o la manca de béns bàsics com l'habitatge i la feina, són abordades de forma integral en les més de 100.000 persones que atenem directament durant l'any.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

MAMAJOVE.CAT: INFORMACIÓ, ORIENTACIÓ I ASSESSORAMENT A ADOLESCENTS EMBARASSADES I LES SEVES FAMÍLIES

Breu descripció

Es tracta d'un servei d'informació, orientació i assessorament dirigit a adolescents embarassades que s'articula a través del servei de consultes online via WhatsApp i de la web informativa.

S'ofereix un entorn virtual d'orientació, informació i suport emocional, on expressar inquietuds, necessitats i/o preocupacions; atenció individual presencial per les consultes que requereixen major seguiment, valorant inclòs la derivació a espais materno-infantils, serveis socials...

A més, es fa creació i difusió de continguts dirigits principalment a informar sobre l'embaràs, els drets sexuals i reproductius i l'adquisició de bons hàbits necessaris per a una criança saludable i positiva. També es realitza dinamització de les xarxes socials, on les adolescents estan més presents i cerquen més informació. Per últim, es fa una cerca, identificació i selecció de continguts de qualitat i amb perspectiva de gènere generats per tercers/es, per difondre'ls i compartir-los tant a la web com a les xarxes socials.

El projecte, a més, parteix d'un enfocament relacional i sistèmic, basant-se en l'actitud de no judici envers les situacions i actituds de les adolescents; de respecte envers les decisions de les famílies, promovent l'autonomia i l'apoderament; una perspectiva de gènere interseccional; una perspectiva intercultural on es dignifiquin i es respectin la diversitat de pràctiques culturals; el focus en les adolescents com a protagonistes actives dels seus processos vitals; i l'interès superior de l'infant, la satisfacció integral de tots els drets dels infants, assegurant la seva protecció i benestar.

Aportació de valor de la iniciativa

El projecte aporta un alt valor, no només pel seu format online, que permet donar resposta ràpida i accessible a una necessitat entre el públic adolescent, que cerca informació a internet i a les xarxes socials, sinó també per configurar-se a través d'un procés participatiu amb més de 60 mares per tal d'arribar al seu mateix públic, amb el mateix tipus de consum d'informació i amb les seves mateixes necessitats. D'aquesta manera, la web mamajove.cat recull i inclou allò que les persones que la fan servir necessiten, assegurant que la informació i els recursos sempre són d'utilitat i ajuda, promovent l'autonomia, l'empoderament i també la creació d'una xarxa de suport mutu. A més, aquest suport digital es combina amb atenció presencial individual per a les persones que ho necessiten. Aquesta metodologia clara amb perspectiva de gènere interseccional, interculturalitat i interès superior en l'infant, permet que l'enfocament i el desenvolupament estigui sempre adaptat.

Necessitat a la que respon

En 2024 ABD va atendre un 65% de casos de noies en edats entre els 14 i els 21 anys, el 87% migrants, amb una gran manca de referents familiars i xarxa de suport. En xifres generals, a Espanya va haver-hi 320.656 naixements, dels quals l'1,71% (5.491) eren dones de 19 anys o menys, i el 2,3% (8.404) eren de joves de 20 i 21 anys.

Segons l'Enquesta Nacional sobre Sexualitat i anticoncepció, la primera opció dels i les joves davant d'un dubte en relació amb anticoncepció i/o una possible situació d'embaràs és la cerca d'informació a internet (48%), seguida de la consulta a les amistats (45%), molt per davant de la consulta a la família (23%) i altres adults o adultes referents. Tenir al seu abast un servei de consultes online, així com webs i perfils a les xarxes socials on trobar informació rigorosa, però a l'hora accessible, atractiva i fàcil d'entendre, ens sembla fonamental.

És evident que l'embaràs adolescent encara és una realitat, i cal garantir l'accés a la informació i un assessorament de qualitat, i el suport emocional durant l'embaràs i la maternitat. És necessària una aposta per la promoció de la salut afectivosexual i els drets sexuals de les persones adolescents. La manera de fer-ho des del programa és situant el recurs a la xarxa, mitjà que facilita la rapidesa, la confidencialitat i l'anonimat, a l'hora que garantim l'accés a informació de qualitat, actualitzada per professionals de l'àmbit i adaptada a un format que arriba fàcilment a la població diana.

Principals objectius assolts

OE.1: Orientar i acompanyar les adolescents embarassades i les seves famílies per a la millora del seu benestar emocional.

- 300 consultes ateses online.
- 41 famílies ateses presencialment
- 100% d'usuàries, familiars i professionals que requereixin suport i orientació ateses.
- 4,8 en el Grau de Satisfacció.

OE.2: Incrementar el coneixement sobre embaràs i criança saludable i positiva en adolescents embarassades i les seves famílies, per millorar els hàbits durant aquestes etapes vitals.

- 58.575 visites i 25.985 usuaris/es únics i úniques (Mamajove.cat).
- Publicat 1 contingut mensual (text, vídeo o il·lustració) sobre els hàbits en l'embaràs i la criança. Difós a les xarxes socials, juntament amb els continguts estàtics del web.
- Perfils a les xarxes socials per tal d'arribar a més públic adolescent i aconseguits més de 130 seguidores.
- Realitzats impactes setmanals a les xarxes socials.
- Difosos 11 vídeos al nou canal de Youtube (@mamajoven.preinfant) per tal d'arribar a noves usuàries a través de casos reals.
- 300 consultes ateses via web i WhatsApp.
- 91% de persones asseguren haver millorat el seu coneixement.
- 4,8 sobre 5 en el Grau de satisfacció recollit a l'enquesta 'Ajuda'ns a millorar'.

OE.3: Incrementar el coneixement de les famílies sobre altres recursos (ASSIR, CJAS, Espais de criança, espais familiars, recursos socials, etc.)

- 83% de les consultes ateses en les quals s'ha informat d'algun recurs.
- 246 recomanacions /derivacions.
- 15.142 visites rebudes a l'apartat Ajudes de la web

Principals resultats obtinguts

- Nombre de consultes: 300 consultes ateses
- Nombre de famílies ateses presencialment: 41 famílies ateses Grau de satisfacció: 4,7 sobre 5
- Coneixement sobre embaràs, maternitat, i criança saludable:
  - 91% de les famílies asseguren haver millorat el seu coneixement sobre embaràs
  - 58.575 usuàries visiten mamajove.cat
- Coneixement de recursos xarxa:
  - Consultes ateses en les quals s'ha informat o derivat a com a mínim d'un recurs: 246 consultes en les quals s'ha informat sobre algun recurs.
  - Visites rebudes a l'apartat Ajudes de mamajove.cat: 15.142
  - Famílies informades de recursos en l'atenció presencial (individual i grupal): 36

Abast de l'experiència

Des de 1997 en Preinfant (programa d'ABD) acompanyem a adolescents i joves, davant la presa de decisions, durant l'embaràs, la criança i la vinculació amb els seus fills i filles. Pel gran nombre d'adolescents atesos, l'any 2012 es dissenya un servei d'informació i atenció de consultes online dirigit a adolescents embarassades, les seves famílies i els/les professionals de la xarxa: www.preinfant.org. Aquest es concep com una nova eina d'intervenció i, alhora, de sensibilització social. L'any 2022 es replanteja el projecte i es crea mamajove.cat/mamajove.org, una web dirigida exclusivament a les adolescents embarassades i a mares joves, creada per professionals de la maternitat i per un grup de mares adolescents que creen continguts i també donen suport en la gestió de les noves xarxes socials del projecte (Instagram, Tik Tok i YouTube, mamajove.preinfant). Una nova eina feta per i per a mares joves, adaptada 100% a les seves necessitats i al seu tipus de consum d'informació.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 4
Ateses: 419
Voluntàries: 6
1 Programador freelance responsable del manteniment de Mamajove.cat

Principals factors clau d'èxit

El projecte ha assolit amb un 100% d'èxit els objectius establerts, superant els valors esperats tant en persones usuàries com visites a la web, complint amb un alt grau de satisfacció i la millora dels coneixements per part de les participants. Els principals elements que han permès que la iniciativa es desenvolupi amb èxit són l'ús de plataformes online, de manera que permet l'accés i l'abast multiterritorial així com l'orientació a les consultes de les joves; l'atenció presencial individual, que ha donat resposta a la necessitat de suport emocional; el treball en xarxa que ha permès realitzar les derivacions corresponents a altres serveis i recursos, a la vegada que ha augmentat el coneixement sobre

aquests en les adolescents; la participació d'un grup de mares joves que creen contingut per les xarxes i la web, de manera que garanteix l'adequació al públic que s'enfoca, millorant l'empoderament i benestar; així com la metodologia basada en la perspectiva de gènere interseccional, el no judici, respecte a les decisions, etc.

Dificultats i reptes superats

Per una banda, la digitalització del servei presenta algunes problemàtiques. Un dels principals reptes ha estat la bretxa digital i garantir l'accés a recursos tecnològics a les joves amb menys recursos. No obstant això, fer servir l'aplicació WhatsApp com a canal de comunicació principal ha aconseguit igualar l'accés, ja que és una eina molt democratitzada i utilitzada per gairebé totes les usuàries que consumeix poques dades, alimentant d'aquesta manera la descàrrega d'aplicacions complexes. També hem hagut de superar la dificultat d'establir un vincle de confiança a través d'un entorn digital. Ho hem aconseguit oferint una atenció immediata, propera i lliure de judicis, adoptant el llenguatge a l'entorn digital però mantenint el rigor professional. Això ha permès que les joves concebin el servei com un espai segur on poder expressar pors i dubtes.

D'altra banda, la gestió de la privacitat també ha estat una dificultat a afrontar pel fet que moltes joves conviuen en entorn on la seva intimitat està compromesa. Hem treballat intensament en protocols de seguretat i confidencialitat per assegurar que les comunicacions siguin privades i segures i que les usuàries sàpiguen com protegir la seva informació dins del mateix dispositiu.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

La innovació principal rau en mamajove.cat / mamajove.org com una eina digital que es crea en un procés participatiu de cocreació amb més de 60 mares joves juntament amb professionals. Aquesta participació activa de les persones usuàries en la mateixa creació i disseny de la web fa que estigui 100% adaptat a les necessitats reals de les adolescents que la consulten i respongui als seus dubtes d'una forma clara i propera. A més, les accions es realitzen seguint una metodologia i enfocament integral, que combina tant l'entorn digital, facilitant l'accessibilitat, adaptat al consum d'informació de les joves i donant resposta a les seves consultes específiques, amb l'atenció presencial per a consultes que requereixen de més suport i orientació, valorant la derivació a altres programes d'ABD. En aquest sentit, es facilita que les mares adolescents puguin accedir a informació i que els hi sigui d'utilitat, poder fer consultes específiques, alhora que participen en la creació dels seus continguts per assegurar un enfocament adaptat.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

- Model digital d'accés: al ser un servei online que es realitza a través de WhatsApp i una pàgina web, amb eines digitals accessibles i amb un cost inferior a altres infraestructures físiques, permet que qualsevol organització, de qualsevol territori, pugui implementar l'estructura i, de la mateixa manera, que qualsevol adolescent, amb els recursos digitals disponibles, pugui fer-ho servir.
- L'enfocament integral amb la combinació, a més, del suport i atenció presencial individual,
- juntament amb les derivacions i coordinacions que en resulten, fa que el projecte també sigui adaptable a les xarxes locals d'altres territoris.
- La iniciativa també parteix d'una metodologia clara i una perspectiva de gènere feminista, de
- drets sexuals i reproductius, d'interculturalitat i protecció als infants, etc., que es pot replicar fàcilment a altres organitzacions i en territoris diversos.